

Társadalombiztosítási szabályok változásairól

I. 2011. május hó 01-től bekövetkezett főbb változások

1.) Táppénz

A táppénz összege folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében a figyelembe vehető jövedelem naptári napi átlagának 60 %-a, két évnél rövidebb biztosítási idő esetében, vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt 50 %-a.

2009. augusztus hó 01-től kezdődően a táppénz összege maximalizálásra került, ugyanis ettől az időponttól kezdve a táppénz egy naptári napra járó összege nem haladhatta meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér 400 %-ának harmincad részét (azaz jelenleg a 10.400 Ft/napot).

A 2011. április hó 30-át követően kezdődött keresőképtelenség esetében a táppénz egy naptári napra járó összege csökkentésre került, tekintettel arra, hogy az nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér 200 %-ának harmincad részét (azaz jelenleg az 5.200 Ft/napot).

Egy gyakorlati példával szemléltetve a fentiek az alábbiakat jelentik. Az adott személy egyetlen bevételi forrása a havi illetménye, melynek összege: 300.000 Ft/hónap. Ha az illető 2011. április hó 30-át megelőzően vált keresőképtelenné (és rendelkezik legalább kétévi biztosítási idővel), akkor az egy naptári napra jutó táppénz összege: 6.000 Ft ($300.000 \text{ Ft} \times 60 \% / 30 \text{ nap}$). Abban az esetben viszont, ha az érintett személy 2011. április hó 30-át követően vált keresőképtelenné, akkor a napi táppénz összege 5.200 Ft lett.

2.) Veszélyeztetett terhesség idejére járó táppénz

Veszélyeztetett terhesség esetén a munkavállalónak már a keresőképtelenség első napjától táppénz jár, nem pedig a munkáltató által finanszírozott betegszabadság. Ez a szabály csak és kizárólag azokra vonatkozik, akiket 2011. április hó 30-át követően vettek veszélyeztetett terhesség miatt keresőképtelen állományba.

II. 2011. január hó 01-től bekövetkezett fontosabb változások

1.) Nyugdíj járulék mértéke, alapja és felső határa

A biztosítottak által fizetendő nyugdíj járulék mértéke 2011. január hó 01-től 10 %-ra emelkedett (a korábbi 9,5 %-ról).

A nyugdíj járulék egyéni járulékfizetési felső határát a mindenkor költésvetésről szóló törvényben egy naptári napra meghatározott összeg naptári évre számított értéke után kell megállapítani. A Magyar Köztársaság 2011. évi költésvetéséről szóló 2010. évi CLXIX törvény szerint a nyugdíj járulék felső határa 2011. január hó 1-jétől napi 21.000 Ft, egész évre számítva 365 nap x 21.000 Ft/nap = 7.665.000 Ft.

Amennyiben a biztosított egyidejűleg több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban áll, mindegyik jogviszonyában köteles a járulékalapul szolgáló jövedelme után a nyugdíj járulékot megfizetni addig, amíg az egyes foglalkoztatók felé a kifizetést megelőzően nem nyilatkozik – a jogcímet megjelölve – arról, hogy a kifizetést járulékfizetési kötelezettség nem terheli, mivel a naptári éven belül együttesen már megfizette a járulékfizetési felső határ napi összegének a naptári évre (a biztosítási kötelezettség fennállásával arányos részére) számított összege után a nyugdíj járulékot.

Abban az esetben, ha nyugdíj járulék-túlfizetés keletkezik, a foglalkoztató a túlfizetesként jelentkező járulékot köteles visszafizetni az igazolások benyújtását követő 15 napon belül. Az igazolást a biztosítottnak ahhoz a foglalkoztatóhoz kell benyújtania, amelyik a járulékkülönbözet elszámolására és visszafizetésére kötelezett.

Előzőektől eltérően a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagjainak az egyidejűleg több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyok fennállása esetén a második, illetve további jogviszonyából származó jövedelmei után nyugdíj járulékot nem kell fizetniük. A szerződéses katonának, kormánytisztviselőnek és közalkalmazottnak az általános szabályok szerint kell a járulékokat megfizetni. [Tbj. 31. § (7) bekezdése]

2.) Gyermekgondozási segély

a) 2011. január hó 01-től a gyermekgondozási segély újra a gyermek 3. életévének (ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek esetén a 10. életév) betöltéséig jár. A 2010. április hó 30. és 2011. január hó 01. között született gyermekek után szintén 3 évig (nem pedig 2 évig) jár a gyermekgondozási segély.

b) Új előírás 2011. január hó 01-től, hogy a gyes összege ikergyermekek esetében az öregségi nyugdíjminimum 200 %-a (57.000 Ft), három ikergyermekek esetén 300 %-a (85.500 Ft), négy ikergyermekek esetén 400 %-a (114.000 Ft), öt ikergyermekek esetén 500 %-a (142.500 Ft), hat ikergyermekek esetén 600 %-a (171.000 Ft). Korábban a kettőnél több ikergyermekek esetében is az öregségi nyugdíjminimum 200 %-a került folyósításra.

c) További lényeges változás, hogy a gyermekgondozási segélyben részesülő személy 2011. január hó 01-től keresőtevékenységet a gyermek egy éves koráig nem folytathat, a gyermek egy éves kor után pedig heti 30 órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés otthonában történik. (2010. december hó 31-ig a gyermekgondozási segélyben részesülő

személy időkorlátozás nélkül végezhetett keresőtevékenységet.) A tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyermek egy éves kora után időkorlátozás nélkül folytatható keresőtevékenység. Ikergyermekek esetében a gyermekgondozási segélyben részesülő személy a gyermekek egy éves kora után időkorlátozás nélkül folytathat keresőtevékenységet, azzal a megkötéssel, hogy ilyen esetben csak egy gyermek után kerül részére a gyermekgondozási segély folyósításra.

A gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő csak a gyermek három éves kora után folytathat legfeljebb heti 30 órát meg nem haladó keresőtevékenységet.

Átmeneti szabályként a jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy az a személy, aki 2010. december hó 31-én a gyermekgondozási segély folyósítása mellett keresőtevékenységet folytatott, a keresőtevékenységét 2011. március hó 31-ig időkorlátozás nélkül folytathatja.

Sulyok János dandártábornok sk.